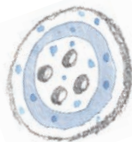

Pozdní odpoledne, kdy všechno začalo

„Nepůjdu za Kačenkou, ne, ne a ne,“ zamračila se Zuzanka. „Když si hrajeme, chce být vždycky princezna. Ale vypadá jako soudek od okurek, co stojí v komoře naší babičky,“ pohodila hlavou.

Zuzanka je často jen Kačenčinou kuchařkou. Princezna dup, už chce řízek, dup, už chce bábovku. Zuzanka jí všechno musí přinést až pod nos. Kačka chodí ještě do školky, a už poroučí a je lakomá.

Zrovna včera nechtěla Zuzce půjčit medvěda Čurdu. Až vyrostu, budu mít krámek, budu prodávat karamely a bonbony, co foukají do nosu. A všechny sama sním, říkala a hladila si kulaté břicho. Čurdu přitom nedala z ruky.

„Ven nemůžu, je zima a moc chumelí. Než maminka přijde, mohla bych si hrát s panenkou Barborou, nebo si prohlížet obrázky v nové knížce. Ale až potom, teď se mi nechce,“ vzdychla Zuzanka.

Šla k oknu, dýchla na sklo, až se zamlžilo. Nakreslila na něj sněhuláka s bruslemi. Podívala se ven a uviděla chodník plný lidí.

„Tohle je zima s velkým bambulemi na čepicích. Nosí je holky,

paní i babičky si letos hrají na Kašpárky,“ usmála se a hledala mezi bambulatými čepicemi jednu modrou, kterou nosí maminka. Ale ta na ulici nebyla.

„Říkejte si, co chcete, ale čekání na mámu je někdy otrava,“ šeptala do ticha pokoje.

Jak tak očima bloudila po obrazech na stěně, aniž by viděla, co na nich je, vykulil se zpod postele kovový, kdysi snad pozlacený, knoflík. Překulil se kolem stoličky, na které seděla, a zastavil se u pravé Zuzančiny nohy.

„Tjóó, co všechno se pod mojí postelí nenajde!“ podivila se, ale hned nato jí údivem klesla brada.

„Dobrý den, Zúzo,“ pozdravil ji Knoflík.

Jakmile promluvil, proměnil se v panáčka s kulatou hlavou, s kulatýma očima i s nosem jako knoflík. Vlasy mu trčely jako nitě z právě utrženého knoflíku.

„No tohle! Ty mě znáš?“ vyhrkla Zuzanka.

„Bydlím přece pod tvou postelí. A jmenuji se Knoflík. Ale obyčejný nejsem. Mluvím i chodím. Jestli chceš, vezmu tě na výlet. Pojedeme spolu do Dalekoširoka. Tam se někdo jen tak nedostane,“ rozpovídal se Knoflík.

„To by mohl říct každéj,“ ušklíbla se Zuzanka.

„Každý ne, ale já ano,“ stál na svém knoflíkový panáček.

„Se mnou uvidíš hvězdy a planety,“ sliboval. „Vypadají v noci na nebi jako třpytivé knoflíky, jako my. Ale jsou to, pane, ohromné

světy! Je to největší možné Dalekoširoko, ani si ho neumíš představit! Vesmírné Dalekoširoko je tak ohromné, tak rozlehlé, že nemá začátek ani konec,“ brebentil Knoflík a rozpráhl ruce, jak nejvíc dokázal.

„Nelži, všechno má přece začátek a konec, knoflíkáři. I každá knížka, i každá ulice,“ nedala se Zuzanka a zatvářila se, jako kdyby jí někdo strčil za tričko chrousta.

„V nebeské Mléčné dráze jsou miliardy hvězd, které ani nejlepší matematik nespočítá. A já se zrovna chystám na naši Planetku Knoflík,“ lákal panák.

„Tsss, Planetka Knoflík! Blázníš, kulaťáku! Spadl jsi snad ze šicího stroje rovnou na kebuli! Ty se ale umíš vytahovat! A kudy se tam chodí?“ vyzvídala Zuzanka. „To se musí asi vylézt na vysokánský kopec nebo na rozhlednu.“

„Tam se nechodí, ani neleze. Tam se létá!“ překulil se Knoflík k její levé noze.

„Vytahuješ se jako Vášová z naší třídy. To se ví možná i v tom tvém Dalekoširoku. To je zvláštní, místo dírek máš dvě oči! A odkdy mají knoflíky pusy i to ostatní? A dokonce dvě ruce i dvě nohy!“

„Se třemi bych si ani neuměl poradit. Víš, na každou otázku nemusíš hned dostat odpověď. Někdy se na ni, panečku, načekáš!“

Knoflíkový panáček Zuzanku překvapil. I když si už myslela dávno, že pod její postelí přebývají různé tajemné bytosti. Třeba malí kouzelníci. Někdy než usnula, zaslechla zvláštní zvuky. Jako kdyby se tam

kouzelníci radovali, že se jim povedlo vykouzlit k večeři jahodové knedlíky. Ráno pak ležela Zuzanka na podlaze, šfourala pod postelí smetákem, ale nezahlédla nikdy ani jednoho kouzelníčka.

Když jsou možná létající talíře, o kterých něco zaslechla, proč by nemohl existovat létající kouzelný knoflík přemýšlela, zatímco ji panák nespustil z kulatých očí. Rozdíl bude jen ve velikosti. Jsou-li kouzelné prsteny, ubrousky, zrcátka, slánky, kouzelné babičky, lampičky, létající koberce, mluvící koně a kdo ví co ještě, proč by nemohl být kouzelný létající knoflík.

„Planety a planetky v Dalekoširoku jsou kulaté jako my, knoflíky,“ pokračoval panáček. „Všechno kulaté je důležité. Víš, co je ještě kulaté?“

„Hele, nezkoušej mě! Nejsi paní učitelka!“

Hned ale odpověděla na otázku nečekaného návštěvníka, aby si snad nemyslel, že neví, co je kulaté.

„Třeba, třeba míč, skleněnky, bambule, kola, u koloběžky i auta. Taky slunce, kolotoč a kolokolo mlýnský. A zeměkoule! Tu si ale neumím představit, když je rovná, a navíc jsou na ní kopce a moře a snad se i točí. Vždyť by se to všechno vylilo a svalilo na jednu hromadu! A ještě Kačenka Lukasová je kulatá,“ sypala ze sebe Zuzanka.

„A my, knoflíky!“

„Ale ty nejsi z opravdového zlata, vid'?“ usadila Zuzanka povídatého spolčnicka.

„Vždyť se trochu třpytím, podívej! Byly doby, kdy jsem zářil víc,“ posmutněl knoflíkový panáček.

„To je toho! Maminka, když má dobrou náladu, tak se taky třpytí.“

„Vidíš a není ze zlata,“ nedal se Knoflík vyvést z míry.

„To se pleteš. Táta jí někdy říká „Ty naše zlatá maminko,“ tvrdila Zuzanka.

„Ale co,“ pohodila hlavou, „stejně jsem nevěděla, co mám dělat. Co když maminka potkala paní Hovorkovou! Viš, to je ta, co vypadá trochu jako sysel. A pořád mluví a mluví a nepřestane, dokud se ti nepodaří utéct.“

Bez dlouhého rozmýšlení si Zuzanka sedala na knoflík, v který se v mžiku panáček proměnil. Rovnou ho zasednu, pomyslela si, a bude konec těm jeho nesmyslům a výmyslům. Knoflíkový panák sklapne a bude po všem. Ale nebylo.

„Otevři, prosím, okno,“ poručil.

Nebylo, jak bylo. Ale co bylo?

Jak Zuzanka dosedla, Knoflík se rázem zvětšil. Ocitla se uprostřed kulaté plošiny a z té vypufla pára jako z hrnce na plotně.

„Drž se pevně, kdybys spadla, je s námi konec! Nejsem si jistý, že bych tě zachránil. Neumím všechno. Všechno neumí nikdo na světě. Říkám, drž se!“ křičel panáček.

Než se Zuzanka stačila vzpamatovat, vyletěli širokým oknem z pokoje.

Po chodníku Višňové ulice právě kráčela paní Zrzavá s těžkou nákupní taškou. Ta jí rázem vypadla z ruky a silný proud větru ji hodil přes plot zahrady. Za taškou letěla přes plot i vyděšená paní.

„Lidi, kde jste kdo! Pomóóc, tornádo, hurikán!“ vykřikovala za plotem.

Ale nikde nikdo, nákup ležel blízko, a tak se paní Zrzavá pomalu vyhrabala ze závěje sama. Otřepala si sních, ohmatala si kolena, popadla tašku a opatrně přelezla zpátky na chodník. Zírala

ohromeně na oblohu a zahléd-la kulatý, vzdalující se předmět. Vykulila oči a zrychlila krok.

„Honem domů! Uvařím si silný čaj a snad se vzppamattu... ju,“ zakoktala, jak byla z toho celá pryč.

„No tohle! Dávej pozor! Málem si zlomila ta paní nohu! Ale naštěstí to dobře dopadlo,“ uklidnila se Zuzanka.

Knoflíková létavice už byla vysoko nad domem, obkroužila hejno havranů a mířila k rozcuchaným sněhovým mrakům. Řítila se rovnou do nebe. Když se Zuzanka podívala dolů, vzdalovaly se domy, kostel i dva rybníčky za městem, teď celé zledovatělé.

„Ty rybníky vypadají jako oči země, a zrovna jako by na mě pomrkávaly,“ šeptala. „Co myslíš, je za námi na nebi bílá kudrnatá čára jako za tryskáčem?“ ptala se, ale odpovědi se nedočkala.

Knoflíkový panáček nepovažoval otázku za důležitou, nebo ji přeslechl, kdo ví! Stál na plošině a zmáčkl největší barevný knoflík, potom druhý a třetí. Byla jich na kulatém pultíku celá řada.

Zuzanka uviděla načechranou čáru za okamžik sama, když si lehla na břicho.

„Dolů se nekoukej, zamotala by se ti hlava,“ radil knoflíkový kluk. „Těžko bych ti ji v té výšce rozmotal. Ale znovu říkám, drž se!“ nařizoval.

To už knoflíková raketa nabrala ohromující rychlost.

„Musím dávat pozor, abychom za chvíli nenarazili na černé díry. Ty by nás vcucly, a nikdy bychom se na zem nevrátili. A to nechceme.